

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در سرطان تخمدان

کد	صفحه	تاریخ بازنگری بعدی	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ ابلاغ
INS-PR-14/A	۱ از ۶	۱۴۰۲/۲/۵	۱۴۰۱/۲/۵	۱۳۹۹/۲/۲۰

تعریف بیماری سرطان تخمدان:

در بدن هر زن یک جفت تخمدان وجود دارد. تخمدان ها قسمتی از دستگاه تولید مثل زنان را تشکیل می دهند. اولین کار آنها ترشح هورمون است که موجب رشد اعضای بدن زنان مانند پستانها می شود هورمونها در بروز صفات زنانه و همچنین عادت ماهانه موثرند، کار دوم تخمدانها ایجاد تخمک است که باعث باروری می شود.

سرطان تخمدان، یک تومور با رشد سریع در تخمدان بوده که به خاطر نداشتن علائم و نشانه به ندرت در مراحل اولیه تشخیص داده می شود.

علل شایع بروز سرطان تخمدان:

- تخمک گذاری پشت سرهم
- سن بیشتر از ۵۰ سال
- مجرد بودن و نازایی
- تاریخچه طولانی مدت از بی نظمی قاعدگی
- رژیم غذایی پر چرب
- قرار گرفتن در معرض مواد شیمیایی و سرطان زا مانند آزبست و تالک
- تاریخچه خانوادگی سرطان تخمدان (مادر یا خواهر)

علائم:

- درد و ناراحتی و فشار در لگن
- افزایش سایز دور شکم
- نفخ
- کمر درد
- یبوست

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در سرطان تخمدان

کد	صفحه	تاریخ بازنگری بعدی	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ ابلاغ
INS-PR-14/A	۲ از ۶	۱۴۰۲/۲/۵	۱۴۰۱/۲/۵	۱۳۹۹/۲/۲۰

- علائم مبهم گوارشی
- تکرر یا فوریت در ادرار کردن
- خونریزی غیر طبیعی رحمی

تشخیص:

- علائم بالینی و معاینه لگنی
- سونوگرافی
- لاپاراسکوپی
- چک آنتی ژن CA-125

درمان:

- پرتو درمانی
- شیمی درمانی
- جراحی (برداشتن لوله های رحمی، تخمدان ها و رحم)

نکات آموزشی:

- محل زخم جراحی طبق دستور پزشک پانسمان شود.
- آنتی بیوتیک های تجویز شده به موقع مصرف شده و دوره آنتی بیوتیک کامل شود.
- در صورت بروز درد از داروهای مسکن تجویز شده استفاده شود.
- درد و حساسیت در ناحیه عمل و احساس کشیدگی و سوزش ممکن است برای چند ماه باقی بماند.
- در صورت مشاهده هر کدام از علائم نشان دهنده عفونت فورا به پزشک اطلاع داده شود این علائم

شامل:

- تب
- قرمزی در محل برش جراحی

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در سرطان تخمدان

کد	صفحه	تاریخ بازنگری بعدی	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ ابلاغ
INS-PR-14/A	۳ از ۶	۱۴۰۲/۲/۵	۱۴۰۱/۲/۵	۱۳۹۹/۲/۲۰

- تورم در محل برش جراحی
- درد در محل برش جراحی
- گرمی پوست در محل برش جراحی در هنگام لمس
- خروج ترشحات چرکی در محل برش جراحی می باشد.
- آموزش نحوه صحیح پانسمان به بیمار و همراه وی

رژیم غذایی

- آموزش در مورد مصرف کافی مایعات و مصرف کافی کالری

فعالیت

- در صورت داشتن تحمل انجام ورزش و فعالیت بدنی در تسکین درد موثر خواهد بود.

آموزش حین ترخیص :

- در صورت مشاهده هر کدام از علائم نشان دهنده عفونت فوراً به پزشک مراجعه شود این علائم شامل:

- تب، لرز و تعریق
- قرمزی در محل برش جراحی
- تورم در محل برش جراحی
- درد در محل برش جراحی
- گرمی پوست در محل برش جراحی در هنگام لمس
- خروج ترشحات چرکی در محل برش جراحی
- بوی نامطبوع و خروج ترشحات از ناحیه عمل
- درد ناگهانی و شدید شکم
- تجمع مایع در پرده جنب ریه (تنفس سریع و کوتاه)

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در سرطان تخمدان

کد	صفحه	تاریخ بازنگری بعدی	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ ابلاغ
INS-PR-14/A	۴ از ۶	۱۴۰۲/۲/۵	۱۴۰۱/۲/۵	۱۳۹۹/۲/۲۰

- انسداد ادراری (برآمدگی مثانه، کاهش خروجی ادرار)
- انسداد روده (نفخ شکم، ناراحتی شکمی، تولید بیش از حد گاز در معده، تهوع و کاهش اشتها)
- در هنگام مراجعه به مرکز درمانی حتما مدارک قبلی و داروهای مصرفی را به همراه داشته باشید.
- داروها به موقع و سر وقت مصرف شود و در صورت وجود هر گونه عارضه ای و حساسیت به دارو با پزشک مشورت شود.
- جهت رفع هر گونه ابهام و سوال در رابطه با بیماری، داروها و .. شماره داخلی بخش (۳۲۱۲۵۲۳۶) می باشد.
- جهت کاهش درد و عوارض شیمی درمانی از این روشها می توان استفاده کرد مانند:
 - تن آرامی
 - دعا و تزکیه
 - یوگا
 -
- عارضه احتمالی سرطان تخمدان شامل:
 - ناباروری
 - کاهش باروری
 - سقط خود به خودی
 - آنمی (کم خونی)

برونر و سودارث. پرستاری داخلی- جراحی تولید مثل و بیماریهای پستان. ترجمه دکتر میترا زندی. تهران: نشر بشری، ۱۳۹۸. آموزش به بیمار (دکتر خدیجه نصریانی) ۱۳۹۴	منابع و مراجع
افسون توفیق (مسئول آموزش به بیمار)- لیلا منصورآبادی (سرپرستار بخش جراحی زنان)	تهیه کنندگان

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

عنوان سند: آموزش خود مراقبتی در سرطان تخمدان

کد	صفحه	تاریخ بازنگری بعدی	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ ابلاغ
INS-PR-14/A	۵ از ۶	۱۴۰۲/۲/۵	۱۴۰۱/۲/۵	۱۳۹۹/۲/۲۰

دکتر زهرا شیروانی (متخصص زنان، فلوشیپ آنکولوژی)	تایید کننده
---	-------------

